Tuyển chọn những tác phẩm văn học về thôn Ngọc Quan

Thôn Ngọc Quan (玉關) có tên Nôm là làng Sen, có tên cổ là Liên Trì (莲池).

Những tác phẩm sau được sưu tầm từ nhiều nguồn, bởi nhiều tác giả (các tác phẩm văn học về thôn Ngọc Quan):

NGỌC QUAN - LÀNG KHÔI NGUYÊN

Ngọc Quan mảnh đất anh tài,

Khôi nguyên danh tiếng lưu hoài ngàn năm.

Họ Vũ tài-đức tiếng tăm

Vũ Miên, Vũ Giác...nhân dân tôn thờ.

Làng quê đẹp đẽ nên thơ

Biết bao dấu tích sử thi nhiều đời.

Trai hiền, gái đảm mọi thời

Phát huy truyền thống, rạng ngời thanh danh.

***

TINH HOA KINH BẮC: HAI VỊ KHÔI NGUYÊN VŨ TỘC

Bài thơ tặng nghệ sĩ Vũ Tú (viết về danh sĩ Vũ Miên, và Thủ khoa Vũ Tú)

Kinh Bắc sáng một miền nhân nghĩa,

Gió sông Đuống nhè nhẹ đưa hương.

Quan họ ngân vọng mười phương,

Ngàn năm vang mãi trên đường quê xưa.

Long mạch tổ hun thành vượng khí,

Vũ gia truyền Hoa quốc văn chương.

Vũ Miên danh vọng phi thường,

Khắc vào sử sách quê hương muôn đời.

Rồi từ ấy đất trời rực sáng,

Thủ khoa Vũ Tú rạng hùng tâm .

Khôi nguyên nghệ thuật phương Nam

Văn hóa nhân loại có thêm anh tài.

Thông kinh, sử mà thành chân lý,

Khiếu tượng, tranh mà tỏa muôn nơi.

Hai người sáng tựa sao trời,

Chiếu trên đất Việt, rạng ngời thế gian.

Bắc Ninh vẫn mây ngàn tụ hội,

Sản sinh dòng ngọc suối tinh anh.

Văn hiến đẹp đẽ như tranh,

Lưu dấu hào kiệt sử xanh rạng ngời.

***

NGỌC QUAN QUÊ HƯƠNG

Thọ Diên thôn, chốn xưa lưu dấu,

Xuân Lan xã, hương cũ đượm hồn.

Đất Bắc Ninh, địa linh nhân kiệt,

Chốn Kinh Bắc, lẫm liệt tiếng thơm.

Bên hồ Sen hồng, lung linh bóng nguyệt,

Giữa ruộng lúa xanh, hương thơm ngát đồng.

Trăng nghiêng mái đình, gió ngân câu hát,

Chuông vọng bên chùa, vang giọng kinh cầu.

Làng Sen – tên nôm thân thiết,

Ngọc Quan – tên chữ rạng danh.

Tựa đóa liên hoa nở nơi đất lành,

Như minh châu tỏa giữa miền cổ tích.

Làng cổ ấy, nơi lưu truyền văn sử

Đất thiêng đó, bao hiền sĩ tinh hoa

Văn chương nổi tiếng,

Tính nết thảo thơm,

Trọng nghĩa khinh tài, cần lao chẳng quản,

Giữ đạo vẹn tròn, nghĩa xóm tình quê.

Trống hội rộn ràng ngày xuân

Quan họ ngân nga một giọng.

Người đi xa vẫn nhớ quê nhà,

Hồn vương vấn hương sen trong gió.

Đất lành chim đậu, dấu chân người thành đạt,

Làng quê sáng danh, nghe tiếng bậc hiền nhân.

Ngọc Quan tinh hoa hội tụ,

Làng Sen rạng rỡ ngàn thu.

***

TRƯỜNG CA LÀNG SEN – NGỌC QUAN

PHẦN 1 – Huyền tích đất thiêng

Thuở mở đất, sông còn say giấc,

Lúa chưa trổ, người chưa hay cày.

Lũy tre chưa vẽ nên đường làng,

Chỉ gió và hồn quê chờ đợi.

Từ bao thuở, nơi này phúc địa,

Nét diệu huyền đọng giữa nhân gian.

Khi rồng bay tụ hội phương Nam,

Khi chim Việt tìm về cội cũ.

Liên Trì đó – tên người trao tặng,

Mà làng Sen – tiếng gọi thân thương.

Sen giữa hồ, hồn dân tộc sáng,

Lá ngát xanh, hương dịu lòng quê.

PHẦN 2– Hồn xưa hội tụ

Làng ta có mái đình cong vút,

Sân chùa còn in dấu vết xưa.

Giếng nước trong, cây đa rợp bóng,

Có nụ cười trẻ nhỏ vang xa.

Từng viên ngói, từng thanh gỗ lim,

Mang hơi thở ngàn đời khôn khuây.

Câu ca dao bên vành nón trắng,

Cánh cò chấp chới tháng Ba bay.

Quan họ đó, ai ơi còn nhớ,

Lối hát xưa chưa mất bao giờ.

Lời tình tứ vắt qua muôn thuở,

Tiếng người làng ngỡ như lời thơ.

PHẦN 3 – Hành trình tháng năm

Ngọc Quan ơi, lúa chẳng phụ đất,

Người cày chưa bao giờ lùi chân.

Đêm ngâm thơ, ngày tay trồng cấy,

Hương lúa ngát thơm đẹp lòng dân.

Thương những mẹ, áo nâu mòn gối,

Cha đội trời từ thuở xa xưa.

Bếp lửa cháy, con đường hun hút,

Đưa người làng vượt khỏi gió mưa.

Dẫu chiến tranh, đạn bom cày đất,

Làng vẫn xanh, tiếng hát bên đồng.

Con trai làng lên đường giữ nước,

Con gái làng vá áo chờ mong.

PHẦN 4 – Tỏa sáng hôm nay

Thời xa xưa thay đổi đến nay,

Làng đứng vững giữa bao biến chuyển.

Người đi xa đem danh về lại,

Cốt cách vẫn nguyên, hồn vẫn đây.

Trẻ ngoan ngoãn, lớn làm nên nghiệp,

Tên Ngọc Quan được gọi khắp miền.

Di tích cũ nay trùng tu lại,

Nhịp cầu xưa đón bước người hiền.

Kỷ nguyên mới dựng làng thêm mới,

Mà giữ trọn lối sống cha ông.

Không quên gốc, chẳng xa nguồn cội,

Bàn tay góp sức dựng non sông.

PHẦN 5 – Âm hưởng làng Sen

Đẹp lành thay, một miền địa linh,

Bao thế hệ góp sức dựng xây.

Ngợi ca thay, làng quê xưa ấy,

Một đóa sen không tàn, không phai.

Từ bùn lầy, đoá sen thuần khiết,

Từ gian khó, mà hóa thanh cao.

Ngọc Quan đó, không vàng cũng quý,

Không bạc mà lấp lánh tình quê.

Muôn đời sau, thế hệ tiếp bước,

Gọi "làng Sen": hai chữ thân thương.

Bởi nơi đây, ta tìm được mình,

Chỉ tên gọi đã thấy ngát hương

***

LÀNG SEN MẢNH ĐẤT NGHĨA TÌNH

Làng Sen xưa tĩnh lặng,

Ruộng lúa gió thì thầm.

Chuông chùa vang bóng nguyệt,

Giếng cổ ánh trăng rằm.

Tre nghiêng bờ soi nước,

Mái đình toả khói hương.

Quan họ lời tha thiết,

Bay xa khắp nẻo đường.

Ngọc Quan tên quý phái,

Nếp nhà vẫn hiền hòa.

Con đi xa vạn dặm,

Vẫn mộng về quê nhà.

Một vùng quê đất tổ,

Có hai chữ: nghĩa nhân.

Ngàn thu sen vẫn nở,

Vẫn mãi rạng thanh vân.

***

BA BẬC PHÁP MÔN HÀNH GIẢ

bài viết của một vị Phật tử khi biết thôn Ngọc Quan là quê hương của Vũ Trinh (tham gia soạn Trúc Lâm tông chỉ nguyên thanh), Thái Minh (nhà sư dòng Trúc Lâm), Thủ khoa hiện đại Vũ Tú (nhà điêu khắc Phật giáo)

Hỡi ai!

Muốn tìm dấu thiêng nơi cõi tịnh,

Nguyện soi tâm giữa chốn Ta Bà.

Đây ba bậc đức hạnh - nhân tài,

Giữa ngũ trược, ngát hương liên tỏa.

Người thứ nhất – Hải Âu đạo hiệu,

Vũ Trinh văn chương đẹp rạng ngời.

Chí lớn dưỡng trong nơi thế tục,

Tâm sâu thấm lẽ Phật ngàn đời.

"Trúc Lâm Tông Chỉ" – pho châu ngọc,

Nho - Thích tinh hoa, bền tông phong.

Nối dòng Yên Tử, dựng nền thiền,

Như nước trong nguồn, trăng đầu núi.

Người thứ hai – bậc Tăng trí tuệ,

Sư Thái Minh, ngọn đuốc từ bi.

Bảo Quang Tự, lòng dày nguyện lực,

Dạy ngàn người, rọi pháp uy nghi.

Dòng Trúc Lâm nơi Người gìn giữ,

Chuyển bánh xe chánh pháp giữa đời.

Pháp thoại như cam lộ tuôn rưới,

Chúng sanh nhờ đó mà khai tâm.

Người thứ ba – Vũ Tú điêu khắc,

Đưa thiền tâm vào đá vô tri.

Tạc tượng Phật không phải bằng tay:

Bằng tuệ giác, bằng tâm thanh tịnh.

Một nét khắc, ngàn kiếp gieo duyên,

Một pho tượng, vạn người khởi tín.

Đá vô tri bỗng hiện Như Lai,

Cảnh trần tục hóa thành cõi Tịnh.

Ba bậc ấy – ba ngọn đèn thiêng,

Khi chốn văn, chốn thiền, chốn nghệ.

Chữ, pháp, hình – ba ngả cùng quy,

Về biển Tuệ, tâm Không, Phật vị.

Than ôi!

Thời mạt pháp vẫn còn người giữ lửa,

Giữa bụi trần vẫn có kẻ hành chân.

Lòng không cầu danh, không mong lợi,

Nguyện hóa thân ngàn kiếp độ quần sinh.

Ngợi thay:

Vũ Trinh cư sĩ – người khơi suối đạo,

Thầy Thái Minh – bậc dẫn đường thiêng,

Vũ Tú – người tạo hình Phật tánh.

Ba ánh sao giữa đêm mịt mùng,

Ba ngọn hải đăng giữa đại dương mê vọng.

***

VỀ LÀNG SEN – NGỌC QUAN

Về thăm làng cũ chiều nay,

Gió đưa hương lúa thơm bay ven đồi.

Chuông chùa vọng giữa mây trôi,

Giếng xưa in bóng một thời cha ông.

Làng Sen tên gọi sáng trong,

Ngọc Quan chữ đẹp như rồng cuốn mây.

Đường quê hoa cỏ vẫn đây,

Mái đình tươi sáng lúc ngày rạng đông.

Quan họ cất giọng thong dong,

Nón trao tay giữa cánh đồng trăng nghiêng.

Tình quê đượm nghĩa thiêng liêng,

Dẫu đi muôn dặm vẫn nghiêng hồn về.

Người làng chịu khó, nết quê,

Hiền lương, thơm thảo, chẳng hề đổi thay.

Bao năm vất vả dựng xây,

Mà lòng son sắt như ngày đầu tiên.

Ngọc Quan – một nét thiên duyên,

Sen hồng tỏa ngát giữa miền trời quê.

***

NGỌC QUAN MẾN YÊU

Ngọc Quan mơ mộng giữa cõi xưa,

Sen hồng nở giữa lá xanh chen.

Chuông ngân cổ tự vang trong gió,

Hoa cỏ tươi thắm ngát hương đưa.

Trống hội vang rền sân đình cổ,

Quan họ dặt dìu bến bãi xưa.

Nơi nhiều anh kiệt, danh thơm mãi,

Miền quê thanh tú tựa giấc mơ.

***